

आदित्या वसवो रुद्रा विश्वे च समरुद्रणाः । नागाश्चानेकशिरसः साध्या वै पन्नगास्तथा ।
 गन्धर्वाः किन्नरा यक्षाः सुपर्णाश्च तथाऽपेर । गरुत्मान्सह पक्षैश्च किन्नराश्च सुवाससः । ११८०
 गावः पशुगणैः सार्द्धं नराश्च वसुधाधिप । धाराधराश्च वसुधाधातारश्च धराधराः ।
 गजाः सिंहाश्च व्याघ्राश्च हयाः पक्षधरास्तथा । खड्गा विषाणिनैश्च वृषभाश्च मृगास्तथा ।
 चतुर्विषाणा नागेन्द्राः पद्माभा वर्णतः शुभाः । सर्वलक्षणसम्पन्नाः प्राणिनः कामरूपिणः ।
 तथारूपैस्तथागावैस्तैः शीलैस्तैः पराक्रमैः । मुनयः पुनरुद्भूता धर्मचेत्रे सनातने ।
 चेन्नमनसो लोके धर्माणो वेदगोचराः । यत्रोद्भूताः सुराः सर्वे दिवि लोके प्रतिष्ठिताः । ११८१
 ये चान्ये तपसा सिद्धा गृहस्था मनुजाधिप । ब्रह्मचर्येण संसिद्धाः परिचर्यागता गुरोः ।
 ये च योगगतिं प्राप्ताः सिद्धिहेतोर्महोपते । क्लेशाधिकैः कर्मजनैर्वृत्तिं लप्स्यन्ति वै दिजाः ।
 शिलोच्छ्रवत्तयः चान्ताः सपत्नीका वृद्धव्रताः । सर्वे त्वेते दिवि चरा भवन्ति चरितव्रताः ।
 इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे भविष्यपर्वणि पौष्करे द्वादशाधिकविंशतोऽध्यायः ॥ २१२ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ पितामहं पुरस्कृत्य मेरुपृष्ठे समाहिताः । जटाजिनधरा विप्रास्त्यक्तकोधा जितेन्द्रियाः ।
 पर्वतान्तरसंसिद्धे बज्रपादपसंवृते । धातुसंरञ्जितशिले समे निस्तृणकण्डके । ११८२
 त्रयाणां ब्रह्मवेदानां पञ्चस्वरविराजिते । मन्त्रयज्ञपरा नित्यं नित्यं ब्रह्महिते रताः ।
 एकमेवाग्निमाधाय सर्वे ब्राह्मणपुङ्गवाः । विभिदुर्मन्त्रविषयैः सुसमाहितमानसाः ।
 त्रिधा प्रणीता ज्वलनो मुनिभिर्वेदपारगैः । अतस्तेतालमापन्नो यदेकस्त्रिविधः कृतः ।
 एक एव महानग्निर्हविषा संप्रवर्द्धते । स्वाहाकारेण धर्माज्ञ मन्त्राणां कार्यसिद्धये ।
 स्वयञ्च दत्तः सम्प्राप्तो भगवान् भूतसत्कृतः । ब्रह्मा ब्राह्मणनिर्माता सर्वभूतपितामहः । ११८३
 दण्डी चर्मी शरी खड्गी शिखी पद्मनिभाननः । अभवद्यस्तसन्तापो जितक्रेधो जितेन्द्रियः ।
 यजते पुष्करे ब्रह्मा मेधया सह सङ्गतः । इन्द्रप्रोक्तानि सामानि गोयन्ते ब्रह्मवादिभिः ।
 घृतं चीरं यवा ब्रीहिः सर्वं परमकं हविः । वेदप्रोक्तं मन्त्रे न्यस्तं कल्पितं ब्रह्मणः पदे ।
 निर्मथ्यारणिमाग्नेयीं शमीगर्भसमुत्थितां । स ब्रह्मा प्रथमं तस्मिन्निमग्नमन्य प्रवर्त्तयत् ।
 न ह्यन्यर्दिहतं द्रव्यं यथाऽग्निर्यज्ञकर्मणि । प्रवर्त्तते विभागेर्वा ऊतहव्यमयं बलं । ११८४
 फलानि तैः प्रयुक्तानि हवींषि विततेऽध्वरे । प्रयुञ्जते विशेषज्ञा मुनयो ब्रह्मवादिनः ।
 पद्माये चतुरो वेदान् संप्रभाषद्ब्रह्मस्यतिः । ब्रह्मज्ञो ब्रह्मणो यज्ञे परया ब्रह्मसम्पदा ।
 शिवाचरसमेताया मधुरायाः समन्ततः । सानुस्वरितरागायाः सरस्वत्याः प्रभाषते ।
 तेन ब्राह्मणशब्देन ब्रह्मप्रोक्तेन भारत । विभाति स मुखो व्यक्तं ब्रह्मलोक इवापरः ।
 मुखैर्ब्रह्मा मुखोत्तोर्यो ब्रह्मशब्दैरनामयैः । प्रयोगैः सम्प्रयुक्तैश्च जल्पन्निव प्रवर्त्तते । ११८५
 समिद्धिः सोमकलशैः पात्रैश्च बज्रविस्तारैः । यवैर्ब्रीहिराज्यैश्च पूर्णैश्च जलभाजनैः ।